

Separate bijlage bij rapport *Schoonhouden van de openbare ruimte* d.d. 18 maart 2009

Bestuurlijke reactie dagelijks bestuur stadsdeel De Baarsjes en Nawoord rekenkamer

1.1 Inleiding

De Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam verzond haar concept rapport op 19 februari 2009 met het verzoek aan het dagelijks bestuur van De Baarsjes hierop uiterlijk 5 maart 2009 te reageren. Het stadsdeel De Baarsjes heeft de rekenkamer meegedeeld dat het vanwege de verandering in de samenstelling van het dagelijks bestuur niet in staat zou zijn voor het verlopen van de termijn te reageren. De rekenkamer heeft de bestuurlijke reactie van stadsdeel De Baarsjes op 13 maart 2009 ontvangen. De reactie is om die reden als inlegvel opgenomen in het rapport.

1.2 Bestuurlijke reactie dagelijks bestuur De Baarsjes

De reactie van het dagelijks bestuur van De Baarsjes luidt als volgt.

Onlangs ontvingen wij uw conceptrapport Schoonhouden openbare ruimte, waarin ook stadsdeel De Baarsjes is onderzocht. In uw brief van 19 februari vraagt u ons te reageren op het rapport, in het bijzonder op de conclusies en aanbevelingen.

Met veel belangstelling hebben wij uw rapportage gelezen en dit is onze reactie op uw conclusies en aanbevelingen:

Doeltreffendheid

De gepresenteerde resultaten roepen allerlei vragen op. Ten eerste verbaast het ons dat in de kwaliteitsmetingen van het zwerfvuil een andere methodiek (CROW) is gehanteerd dan de stadsdelen in hun periodieke metingen hanteren (SNS). In de SNS methode wordt het vuil kleiner dan 3 cm niet gemeten. In de CROW methode wel. In de rapportage wordt vervolgens getracht een link te leggen tussen de resultaten van de metingen in CROW en de geformuleerde ambitieniveaus in SNS. Vergelijking van deze twee methoden leidt tot onnauwkeurigheid.

De gepresenteerde meetcijfers zijn wat ons betreft dan ook niet herkenbaar. In de onafhankelijke stadsdeelmetingen en de stedelijke metingen van het afgelopen jaar scoort De Baarsjes momenteel boven gemiddeld en regelmatig ook boven het bestuurlijk geformuleerde ambitieniveau. Dit strookt niet met de conclusies uit uw rapport, waar De Baarsjes beneden gemiddeld scoort en onder het geformuleerde ambitieniveau.

Uw opmerking dat de relatief lage resultaten van de CROW-meetmethode beter aansluit bij de gemiddeld matige beleving van de Amsterdamse burger, kan aanleiding zijn om stadsbreed te overwegen over te stappen op de meetmethode CROW. Dit heeft uiteraard nog geen consequenties voor het behaalde schoonheidsniveau op straat.

Kosten

Uw conclusies ten aanzien van de kosten voor het schoonhouden van de openbare ruimte zijn wat ons betreft in grote lijnen begrijpelijk. Dicht bebouwde gebieden met een hoge gebruiksdruk op de openbare ruimte hebben over het algemeen hogere kosten dan stadsdelen met een lagere bebouwingsdichtheid en een lagere gebruiksdruk. Een aantal verschillen daarbinnen kunnen wij ook niet duiden, maar vraagt om nader onderzoek.

Schoon in relatie tot kosten en efficiency

Ondanks uw opmerking dat er vele factoren zijn die het kostenniveau van de onderhoudsopgave beïnvloeden, is uw conclusies in deze paragraaf dat onder andere De Baarsjes op een relatief hoog kostenniveau zit. Dit is wat ons betreft gebaseerd op kale efficiency en houdt geen rekening met de verschillen in omgevingsfactoren en realiseerbare doelmatigheid tussen de onderzochte stadsdelen. Het schoonhouden van straten in De Baarsjes stelt volgens ons andere eisen aan het werkproces dan in bijvoorbeeld Zeeburg of Zuideramstel en brengt dus ook een ander kostenniveau met zich mee.

Een 213a onderzoek naar de doelmatigheid van de veegdienst van De Baarsjes in 2007 door bureau Crem wees overigens uit dat De Baarsjes zijn middelen voldoende doelmatig inzet.

Aanbevelingen

Over het algemeen vinden wij de genoemde aanbevelingen niet concreet genoeg om onze prestaties te kunnen verbeteren. Verder onderzoek naar de verschillen tussen de werkprocessen in de stadsdelen zou kunnen verklaren waar de cijfermatige verschillen in doelmatigheid door veroorzaakt worden. Dit moet onzes inziens meer concrete aanbevelingen opleveren om de prestaties te kunnen verbeteren.

De aanbeveling om gebruik te gaan maken van de CROW normering bij de zwerfvuilmetingen, om zodoende beter aan te sluiten bij de beleving van de burger, vinden we het overwegen waard en zullen we ter sprake brengen in het overleg tussen de stadsdelen.

De aanbeveling om het groenonderhoud op beeldbestek te onderhouden heeft een aantal voordelen ten opzichte van het frequentiebestek. Echter door de grootte van het stadsdeel, met het relatief weinige groen, hebben wij gekozen voor het goedkopere frequentiebestek. Wellicht dat dit in de toekomst anders wordt. Verder staan wij positief tegenover het meerjarig aanbesteden.

Zoals de Rekenkamer ook heeft geconstateerd, heeft onder andere ook De Baarsjes een registratiesysteem voor klachten en meldingen, evenals een procedurebeschrijving. Niettemin is het systeem in ontwikkeling. Eind 2008 zijn er interne afspraken gemaakt om zaken te verbeteren. In 2009 zal in stedelijk verband verder geïnvesteerd worden in het registratiesysteem.

1.3 Nawoord Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

De rekenkamer is verheugd dat het dagelijks bestuur van De Baarsjes toch heeft gereageerd op het rapport. De rekenkamer constateert enerzijds dat het dagelijks bestuur de aanbevelingen van de rekenkamer niet concreet genoeg vindt, hoewel de rekenkamer constateert dat het dagelijks bestuur geheel of gedeeltelijk instemt met drie van de vier aanbevelingen, die voor het stadsdeel relevant zijn. Het dagelijks bestuur vindt vooral de eerste aanbeveling niet concreet genoeg, hoewel de rekenkamer met name in deze aanbeveling een aantal aanknopingspunten heeft genoemd om de effectiviteit en de efficiency van het beeldvegen te verbeteren. De rekenkamer betreurt het dat het dagelijks bestuur hier niet op in gaat.

Het dagelijks bestuur maakt in zijn reactie een aantal kanttekeningen bij het rapport.

- Ten eerste is het dagelijks bestuur er over verbaasd dat de rekenkamer bij de metingen naar de staat van de openbare ruimte een andere methode heeft gehanteerd dan de stadsdelen. Het dagelijks bestuur noemt daarom de gepresenteerde cijfers over de schoonheid van het stadsdeel niet herkenbaar.
- Het dagelijks bestuur noemt verder de conclusies in het rapport ten aanzien van de kosten in grote lijnen begrijpelijk, maar vindt de conclusie dat De Baarsjes op een relatief hoog kostenniveau zit, gebaseerd op kale efficiency, die geen rekening houdt met omgevingsfactoren en de realiseerbare doelmatigheid tussen de onderzochte stadsdelen.

De rekenkamer merkt hierbij het volgende op.

- De rekenkamer heeft bij de schouwen, die in zijn opdracht zijn verricht naar het onderhoud van de openbare ruimte, gebruik gemaakt van de landelijk meest gebruikte methode, namelijk die methode die ontwikkeld is in opdracht van het CROW. De uitkomsten op grond van deze methode leiden voor alle stadsdelen in Amsterdam – en niet alleen voor De Baarsjes – tot minder goede cijfers dan die op grond van de zogenaamde Amsterdamse methode. De oorzaak van de verschillen is in het rapport ook aangegeven: in de Amsterdamse methode wordt minder vuil als ‘vuil’ geteld. De rekenkamer merkt op dat de uitkomsten die we in ons rapport presenteren wel aansluiten bij de wijze waarop de beleidsambities van het stadsdeel zijn geformuleerd. Deze zijn namelijk volgens een landelijk gebruikte methode opgesteld. Verder wijst de rekenkamer er op dat de uitkomsten van de schouwen van de rekenkamer aansluiten bij de beleving van burgers van het onderhoud van de openbare ruimte. In de afgelopen jaren waardeerden de burgers in de Baarsjes het schoonhouden van de straten of de mate, waarin ze last hebben van vervuiling, altijd met een cijfer dat onder het Amsterdamse gemiddelde lag. De rekenkamer is verheugd dat het dagelijks bestuur wel wil overwegen om bij de Amsterdamse zwerfvuilmetingen gebruik te gaan maken van de landelijke CROW-methode.
- De conclusie van de rekenkamer dat de kosten in stadsdeel De Baarsjes relatief hoog zijn, is gebaseerd op feitelijke omvang van de kosten van de straatreiniging en de omvang van de hoeveelheid vuil, die met behulp van de inzet van de middelen van het stadsdeel, is opgehaald. Het is de rekenkamer niet geheel helder wat het dagelijks bestuur bedoelt, als ze naar verschillen in omgevingsfactoren en ‘realiseerbare doelmatigheid’ verwijst. Indien het dagelijks bestuur hierbij verwijst naar het grote aanbod aan vuil in De Baarsjes, dan merkt de rekenkamer op dat een groter aanbod – volgens de meeste theorieën over doelmatigheid – sneller leidt tot

meer doelmatigheid. Er kan dan meer vuil worden opgehaald in dezelfde tijd door dezelfde persoon. Indien het dagelijks bestuur denkt aan omgevingsfactoren zoals de omvang van de oppervlakte van het stadsdeel, dan wijst de rekenkamer er op dat De Baarsjes het stadsdeel is met kleinste oppervlakte openbare ruimte van alle stadsdelen. Door de vegers van het stadsdeel hoeft dus een minder grotere oppervlakte te worden bestreken om een zelfde hoeveelheid vuil als in andere stadsdelen op te halen. Dit argument is nota bene door het stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer gebruikt als schaalnadeel voor doelmatigheid. De rekenkamer nodigt het dagelijks bestuur uit om aan te geven welke omgevingsfactoren het in gedachten heeft die eventueel een effect hebben op de minder hoge doelmatigheid van de straatreiniging in De Baarsjes.